

Opbrengsten Leertafel Veilig Thuis en Onderwijs, 8 december 2020

Tweemaal per schooljaar vindt er een leertafel plaats tussen Veilig Thuis en het voortgezet (speciaal) onderwijs. Middels deze leertafels verbeteren we, aan de hand van casuïstiek, de samenwerking tussen Veilig Thuis en het onderwijs.

Casus 1

Korte schets casus: meisje in klas 1 met zorgelijk gedrag. Veel op straat, veel omgang met jongens, zorgelijke seksuele ontwikkeling, er leek ook sprake van mishandeling. School kreeg over haar zorgen geen gehoor bij moeder. Het ZAT adviseerde inschakelen interventieteam van de gemeente (soort wijkteam). Overleg in het interventieteam, hier was het advies om contact op te nemen met VT omdat de casus te groot zou zijn voor het interventieteam. VT verwees echter terug naar de jeugdconsulent omdat er te weinig feiten zouden zijn. Op school is toen schoolmaatschappelijk werk (SMW) ingezet, maar toen er hulp ingezet zou moeten worden, weigerde moeder omdat zij 'haar kind niet wilde verraden'.

Opmerkingen bij of naar aanleiding van deze casus:

- School voelde zich van het kastje naar de muur gestuurd. Wat opvalt, is dat VT zou hebben terugverwezen vanwege 'te weinig feiten': het gaat toch om vermoedens? Als je als professional het inschakelen van VT nodig acht, heb je het recht een melding te doen. Van belang is dan wel dat je de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling hebt doorlopen. Ook scholen zijn verplicht zich hieraan te houden. Met name stap 3 (het gesprek voeren met ouders over de zorgen) is van belang en wordt nog wel eens overgeslagen. Of dan wordt het als mededeling gedaan in plaats van dat het gesprek wordt gevoerd. VT kan overigens ook benaderd worden om mee te denken over hoe je dit gesprek het beste kunt voeren (dus voordat je meldt, kun je hierover anoniem contact opnemen).
- Veilig Thuis mag zelf niet indiceren voor jeugdhulp, dus zal daarvoor moeten verwijzen naar gemeente (wijkcoach/jeugdconsulent).
- Bij complexe casuïstiek biedt VT ook ondersteuning aan gemeenten, dit aanbod heet 'Het Stellen van Veiligheidsvoorwaarden'. Dit gaat over op welke manier de veiligheid teruggebracht kan worden in een casus, er wordt meegekeken met het maken van een plan: hoe en op welke manier hulp kan worden geboden. Deze begeleiding voor gemeenten kan worden ingezet om hen te begeleiden, zodat VT niet altijd een rol hoeft te spelen (is belastend). Deze begeleiding wordt binnen VT uitgevoerd door de Dienst Voorwaarden en Vervolg. Er moet dan wel eerst een melding gedaan zijn, maar deze melding is van andere aard dan een 'normale VT-melding'. Goed voor scholen om te weten, dan kunnen zij gemeenten erop wijzen dat zij ondersteuning kunnen krijgen vanuit VT.
- Soms kan de jeugdarts ook een rol spelen, zodat VT niet hoeft te worden ingeschakeld. Ook komt het voor dat bijv. de jeugdarts uiteindelijk de melding doet, zodat de school de relatie met ouders kan sparen.
- Bij vermoedens van seksueel misbruik, is er vaak angst om het gesprek te voeren omdat men bang is iemand vals te beschuldigen. Tip is om VT in een vroeg stadium om advies te vragen: wat zie ik, hoe moet ik dit duiden en hoe maak ik dit bespreekbaar? In het algemeen is het goed om in dit soort gesprekken met name de zorgen te beschrijven.

Casus 2

Korte schets casus: Meisje met gescheiden ouders, meisje en haar zusje zijn tijdens scheiding tijdelijk uit huis geplaatst. Er is daarna een onder toezichtstelling (OTS) uitgesproken, toen de OTS afliep, begon de strijd weer. Meisje woonde toen bij vader en nieuw gezin en gaf op school aan zich beperkt te voelen. Ze mocht maar beperkt contact met moeder en dan luisterde vader mee. Vriendinnetjes vertelden dan meisje geslagen werd door vader, school signaleerde blauwe plekken. Bij gesprekken met de jeugdbeschermer luisterde vader ook mee. Meisje voelde zich onveilig en wilde graag naar moeder. Moeder maakte zich zorgen en kwam hiermee bij school. School belde VT. Hier bleek dat de meisjes vrij waren om naar moeder te gaan, waarop zij dit onmiddellijk hebben gedaan. Vervolgens waren er veel instanties betrokken (DUO-melding, tijdelijke uithuisplaatsing, jeugdbescherming / jeugdzorg was betrokken). Deze instanties verwezen naar elkaar en school werd onvoldoende geïnformeerd. De leerling kwam intussen wel op school, maar school was niet op de hoogte van de situatie of het plan. Wat er gemist werd, was een plan en een casushouder die de situatie volgde. Er is geen melding gedaan bij VT omdat er al veel instanties betrokken waren.

Opmerkingen bij of naar aanleiding van deze casus:

- Als moeder gezag heeft, mogen de meisjes gezien hun leeftijd tegen de omgangsregeling ingaan. Onduidelijk waarom moeder afwacht in deze casus. De meisjes wilden weg bij vader, zij konden een kinderadvocaat krijgen die hen daarbij hielp.
- Wie moet in zo'n casus de regie voeren? Als er een gezinsvoogd (bij OTS) of wijkcoach betrokken is, dan heeft die de regie. Als de regie niet duidelijk is, dan kan school bellen met VT en kunnen zij dit oppakken met de gemeente: bij geen duidelijke regie wordt een voorzet gegeven, gekeken wordt wat het plan is of er wordt hierover meegedacht. Ook kan de beller ondersteund worden om de regie duidelijk te krijgen. Op het moment dat er een melding bij VT is gedaan en onderzoek loopt bij VT, dan is VT casusverantwoordelijk (dit duurt max 10 weken), daarna wordt gekeken wie de regie daarna oppakt.
- School worstelde ook met bespreking in het ZAT. Voor bespreking is toestemming van beide ouders nodig. Ook voor het benaderen van de betrokken hulpverlening was het lastig te bepalen aan welke ouder gevraagd moest worden welke instanties betrokken waren, angst was om de situatie daarmee 'erger te maken'. Ook in dit soort dilemma's kan (anoniem) met VT worden gebeld om te overleggen wat de beste route is. Zij kunnen meedenken over wat zou kunnen helpen, wat school moet doen, welke organisatie de regie zou moeten nemen en of een melding bij VT op zijn plaats zou zijn. VT mag dus ook altijd benaderd worden voor overleg, meedenken, advies. Je kunt dan anoniem bellen. Er wordt ook altijd gekeken wat het effect van een melding kan zijn en of er nog een alternatief is, vooral als het risico bestaat dat je ouders of kind 'kwijtraakt' door een melding.
- In de casus was sprake van een OTS die afliep, waarna de problemen weer oplaaiden. In principe vindt na het aflopen van een OTS altijd overdacht naar de gemeente plaats, waarbij hulp in een vrijwillig kader wordt opgestart. Waarom is in dit geval de OTS niet alsnog opnieuw ingezet? De jeugdbeschermer was van mening dat het goed ging, maar het meisje bleek niet vrijuit te kunnen praten want wat er besproken werd, kwam bij vader terecht.
- VIRA = verwijsindex. Bij zorgen melden partijen de leerling in de verwijsindex, zodat zij kunnen zien welke andere partijen betrokken zijn (geweest). Ook is er de mogelijkheid om een regiehouder aan te wijzen. VT meldt hier ook in, de meldcode wordt actief gebruikt. Ook leerplicht en de scholen voor V(S)O gebruiken de meldcode.

